

Vrz osnova na ~len 41 i ~len 40 stav 3, i to~ka 5 od Odluka za opredeluvawe na vrednosta na pravoto za kupuvawe na devizi od Narodna Banka na Republika Makedonija, ("Slu`ben vesnik na RM" br. /2002 ) i ~len 68 stav 2 od Zakonot za Narodna banka na Republika Makedonija, ("Slu`ben vesnik na RM" br.3/02), guvernerot na 14.10.2002 godina go donese sledното

UPATSTVO

za realizacija na Odlukata za opredeluvawe na vrednosta na pravoto za kupuvawe na devizi od Narodna Banka na Republika Makedonija

1. So ova Upatstvo se opredeluva na~inot na kupuvawe i koristewe na pravoto za kupuvawe na devizi od Narodna Banka na Republika Makedonija (Narodna banka) po osnov na repatrijacija na vlo`uvawe vo hartii od vrednost vo Republika Makedonija согласно na Odlukata za na~inot i uslovite za rabota na nerezidenti so hartii od vrednost vo Republika Makedonija, ("Slu`ben Vesnik na RM" BR.53/02).
2. Ovlaštenite banki, mo`at od Narodna banka da kupat devizi denominirani vo evra so koi }e izvr{at repatrijacija na vlo`uvaweto ili na prinosot od vlo`uvaweto vo hartii od vrednost vo Republika Makedonija dokolku od Narodna banka prethodno kupile pravo za kupuvawe devizi.
3. So poseduvaweto na pravoto od to~ka 2. na ova Upatstvo ovlastenite banki od Narodna banka, mo`at da kupuvaat devizi denominirani vo evra po proda`en kurs od kursnata lista koja Narodna banka ja koristi vo platniot promet so stranstvo i koja va`i za denot na transferot na devizite na smetka na ovlastenata banka.
4. Pravoto za kupuvawe na devizi od Narodna banka se dobiva so pla}awe na premija i se gasne so istekot na sekoj kalendarski kvartal. Na po~etokot na sekoj kalendarski kvartal ovlastenata banka mo`e od Narodna banka da kupi novo pravo koe va`i do istekot na toj kalendarski kvartal.
5. Pravoto za kupuvawe na devizi se opredeluva za evroto. Pravoto e denominirano za 1 evro. Na sekoja edinica pravo mu se dodeluva seriski broj.
6. Cenata za edinica pravo se vika premija i ja odreduva guvernerot so Odlukata za opredeluvawe na vrednosta na pravoto za kupuvawe na devizi od Narodna banka na Republika Makedonija.
7. Pravoto za kupuvawe na devizi se kupuva od Narodna banka dokolku ovlastenata banka poseduva hartija od vrednost na kustodiskite (staratelski) smetki.
8. Pravoto za kupuvawe na devizi se kupuva od Narodna banka so pla}awe na premija.

9. Edna { kupenoto pravo ne mo`e da se prenese na drug korisnik, otkat`uvawe od pravoto ne predizikuva i povratok na premijata.
10. Narodna banka najdocna 4 rabotni dena pred po~etokot na kalendarskiot kvartal ja objavuva visinata na premijata.
11. Ovlaštenata banka najdocna 2 dena pred po~etokot na kalendarskiot kvartal kupuva pravo od Narodna banka. Ovlaštenata banka mo`e i vo tekot na kalendarskiot kvartal da kupuva pravo od Narodna banka dokolku dojde do zgolemuwawe na vrednosta na portfolioto (od hartijata od vrednost za koja se kupeni pravata).
12. Pravoto se kupuva so popolnuwawe na Obrazec **KP-NBRM-1** i negovo dostavuvawe po elektronski pat, a podocna po po { ta do Narodna banka.
13. So dostavuvawe na Obrazecot **KP-NBRM-1** ovlastenata banka po nalog na nerezidentot imatel na hartii od vrednost, vo korist na Narodna banka go upla}a vkupniot iznos na premija za kupeni prava za otkup na devizi na smetkata br. 100-100-16. Uplata na premijata ne smeee da bide podocna od 2 rabotni dena pred po~etokot na kalendarskiot kvartal.
14. Za kupenite prava Narodna banka izdava potvrda so koja se doka`uva poseduvaweto na pravata.
15. Za prodabata na prava za kupuvawe na devizi i za izdavaweto na potvrdi Narodna banka vodi posebna evidencija.
16. Poliwata od Obrazecot **KP-NBRM-1** go imaat sledното zna~ewe:

A. OP [TI PODATOC I

- 1) Ime i naziv na ovlastenata banka. Vo ovaa to~ka se popolnuva nazivot na ovlastenata banka preku koja nerezidentot sopstvenik na hartii od vrednost saka da kupi prava od Narodna banka.
- 2) Mati~en broj. Vo ovaa to~ka se popolnuva mati~niot broj na ovlastenata banka koj e sostaven od 6 mesta.
- 3) Sedi { te. Vo ovaa to~ka se popolnuva adresata na sedi { teto na ovlastenata banka.
- 4) Telefon/telefaks. Vo ovaa to~ka se popolnuva telefonskiot broj i telefaks brojot na ovlastenata banka.
- 5) Ovlasten rabotnik. Ime i prezime na ovlasteniot rabotnik koj go izgotvil baraweto.
- 6) Eletronska po { ta. E-mail adresa na ovlastenata banka.
- 7) Period. Period za koj se kupuva pravoto.
- 8) Datum na dostavuvawe. Datum na dostavuvawe na baraweto.

B. [SODR@INA](#) NA BARAWETO

- 9) Investitor. Liceto koe vo transakcijata se javuva kako imatel na hartii od vrednost, pri { to se vnesuva nazivot na nerezidentot.

- 10) Kustodiska smetka kaj. Se vnesuva svi ft kodot na bankata kaj koja investitorot-nerezident ima otvorena kustodiska (staratelska) smetka.
- 11) Broj na zaklu~nica. Se vnesuva brojot na zaklu~nicata na ovlasteniot u~esnik koj ja realiziral transakcijata na steknuvawe na hartii od vrednost vo polza na nerezidentot koj sega ja poseduva istata.
- 12) Vid na hartija od vrednost. Se vnesuva { ifrata za vidot na hartijata od vrednost. Se vnesuva { ifrata od { ifrarnikot koj e sostaven del na ova Upatstvo.
- 13) ISIN kod. Se vnesuva identifikacioniot kod na hartijata od vrednost.
- 14) [ifra na valuta. Se vnesuva { ifrata na valuta na iznosot od to~ka 15). Vidot na valutata se opredeluva spored Upatstvoto za platen promet.
- 15) Nominalen iznos. Se vnesuva nominalniot iznos na koja glasi hartijata.
- 16) Iznos na investirawe. Se vnesuva plateniot iznos na poravnuvawe na transakcijata na steknuvawe na hartijata od vrednost. Vo Republika Makedonija transakciite so hartii od vrednost se poravnuvaat vo denari, poradi toa vo ovaa kolona se vpi{uva denarskiot iznos na poravnuvawe.
- 17) Pazarna vrednost. Se vnesuva pazarnata vrednost na hartijata od vrednost vo denari na koja glasi hartijata na denot na izgotvuvawe na izve{tajot. Kako pazarna vrednost se smeta onaa vrednost koja mo`e da ja postigne hartijata dokolku bi se prodala na denot na izgotvuvawe na izve{tajot. Pazarnata vrednost se presmetuva na toj na~in { to pazarnata cena na edinica hartija od vrednost na koja e denominirana hartijata se pomno`uva so koli~inata na hartijata za koja e realizirana transakcijata. Vo nedostatok na vakvi podatoci se naveduva vrednosta po koja ovaa hartija e platena vo momentot na kupuvaweto.
- 18) Protivvrednost vo evra. Se vnesuva protivvrednosta vo evra na pazarnata vrednost na hartijata od vrednost. Ovoj iznos se dobiva koga vrednosta od to~ka 17) }e se podeli so sredniot kurs na evroto od kursnata lista na Narodna banka na denot na dostavuvawe na izve{tajot.
- 19) Kupuva prava. Se vnesuva baraweto za brojot na pravata koi ovlastenata banka gi otkupuva od Narodna banka. Brojot na pravata ne mo`e da bide pomal od vrednosta iska`ana vo to~ka 18)

V. [IFRARNICI

- 20) Pri popolnuvawe na Obrazecot KP-NBRM-1 vo poletu 12) se koristat slednite { ifri:

[ifra	Opis
010	Kratkoro~ni dol`ni~ki hartii od vrednost so kupon

o11	Kratkoro~ni dol`ni~ki bez kuponski hartii od vrednost
o2o	Dolgoro~ni hartii od vrednost so fiksna kamata
o21	Dolgoro~ni hartii od vrednost so varijabilna kamata
o3o	konvertibilni dolgoro~ni dol`ni~ki hartii od vrednost so kupon koj ima fiksna vrednost
o31	konvertibilni dolgoro~ni dol`ni~ki hartii od vrednost so kupon ~ija vrednost se opredeluva na denot na dostasuvawe
10	obi~ni akcii
11	prioritetni akcii so pravo na glas
12	prioritetni akcii bez pravo na glas
200	call opcija
201	put opcija
21	fju~ers

So {ifrite za hartiiite od vrednost koi se odnesuvaat za derivativi, odnosno opcii i fju~ersi se dodavaat i dopolnitelni broevi koi go definiraat karakterot na derivativot. Dopolnitelnite broevi se prilo`eni vo sledniot {ifrarnik:

{ifra	Opis
0	Devizi
1	Roba
2	kamatna stapka
30	kratkoro~ni hartii od vrednost so fiksna kamata
31	kratkoro~ni hartii od vrednost so promenliva kamata
32	dolgoro~ni hartii od vrednost so fiksna kamata
33	dolgoro~ni hartii od vrednost so promenliva kamata
4	indeksi na akcii

Qube Trpeski
Guverner